

NORSK PRESSEHISTORISK FORENING

ÅRSBERETNING FOR ÅRET 2015

Norsk Pressehistorisk Forening (NPF) kan se tilbake på et år med god, normal aktivitet innenfor foreningens hovedarbeidsområde. For øvrig har foreningen hatt en god medlemsvekst blant landets mediebedrifter, fullført arbeidet med en engelsk utgave av norsk pressehistorie, fullført arbeidet med å utgi tidsskriftet som «open access» – og har gjennomført et arbeidsår med et regnskap så godt som i balanse, for første gang på lenge.

Årsmøte 2015

Foreningens årsmøte ble holdt 17. mars 2015 i lokalene til Journalistutdanningen ved Høgskolen i Oslo og Akershus, med 14 medlemmer til stede. Etter selve årsmøteforhandlingene ga høgskolelektor Birgitte Kjos Fonn en orientering om sitt arbeid med en bok om henholdsvis 20 og 50 årsjubileum for den offentlige journalistutdanningen og for pressefotografutdanningen i Oslo.

Styre

Medlemmer av styret i arbeidsåret har vært Nils E. Øy (leder), Rune Ottosen (nestleder), Vidar Øverland (fra Riksarkivet), Elisabeth Vislie, Astrid Gynnild, Gudleiv Forr, samt Helge Holbæk-Hanssen som sekretær fra MBL-sekretariatet.

Valgkomite fram til årsmøtet 2016 ble valgt på årsmøtet 2015, og består av Guri Hjeltnes, Oddvar Aasen og Thor Solberg.

Styret har hatt fire ordinære styremøter og dessuten behandlet noen saker per epost. Arbeidsutvalg har ikke har i funksjon.

Arrangementer

NPF og Holocaustsenteret arrangerte 21. september 2015 er godt besøkt seminar på HL-senteret om norske mediers dekning av minoriteter. Masoud

Haidari presenterte et essay om «Når blir jeg norsk?», Arne Johansen Ijäs presenterte en analyse av omtaler av samer i Nordlys 1970-2000, og Roy Krøvel presenterte «Frilynde fritenkjarar, ateistiske bondeanarkistar og puritansk reaksjon i Vestmannen i Volda 1887-1889. Videre på programmet var Cora Alexa Døving om «Den jødiske minoriteten i norsk presse; historiens grep om samtiden», Lars Lien om «Jøden som kulturell konstruksjon i norsk dags- og vittighetspresse 1905-1925», og Harald Syse om «Norsk presses dekning av antijødisk politikk i Nazi-Tyskland i perioden 1933-1939». Etter lunsj snakket Audgunn Oltedal om «Pressedekning av romanifolket før og etter 1990» og Lars Lien om «Norske rom i pressen før og etter 2. verdenskrig». Endelig presenterte Margaretha A. van Es «Bildet av 'muslimske kvinner' i Aftenposten 1975-2010» og Rune Ottosen «Islamske terrorister eller norsk gærning. Fiendebilder av muslimer på Twitter 22.7.»

Hovedparten av innleggene på seminaret ble presentert i tidsskriftets nr 24, utgitt 15. desember 2015.

Tidsskriftet

Norsk Pressehistorisk Tidsskrift har kommet med to utgaver i arbeidsåret, henholdsvis nr 23 som hadde pressen etter fridomsverket i 1814 som tema, og nr 24 som publiserte innlegg fra seminaret om minoritetsomtaler i norsk presse på HL-senteret, i september 2015. De to utgavene var på henholdsvis 170 og 130 sider og har fått god mottakelse. Til temanummeret om 1814 fikk foreningen en støtte på omkring 65.000 kroner fra Norges Forskningsråd, som er utbetalt i 2015. Til temanummeret om minoriteter har Fritt Ord gitt tilsagn om støtte på 15.000 kroner.

Arbeidet med å gjøre tidsskriftet fritt tilgjengelig som open access ble fullført i 2015, etter at publiseringen var blitt digitalisert (pdf) i 2014. Etter dette blir skriftet ikke lenger distribuert i trykt versjon.

Foreningen fikk i arbeidsåret tilsagn om støtte fra Norges Forskningsråd til omlegging til open access i 2016, men det skulle vise seg at støtten bare blir på 20.000 kroner.

Engelsk utgave av pressehistorien

Arbeidet med en bearbeidet, engelsk utgave av Norsk presses historie ble også fullført i arbeidsåret. Det er forlaget Palgrave Macmillan i London som er utgiver, og professor Hans Fredrik Dahl har skrevet manuskriptet. Boken vil i engelsk utgave være på cirka 330 sider, men det trykte opplaget blir bare på

rundt 200 bøker. Deretter tenker forlaget å levere boken «on demand». Utgivelsen skjer i februar 2016.

Prosjektet har kostet foreningen omkring 200.000 kroner, for bearbeidelse av manus og oversettelser. Den statlige støtteordning for utgivelse av norsk litteratur på fremmed språk, NORLA, har innvilget foreningen en støtte på 60.000 kroner til prosjektet, som utbetales i 2016.

Andre oppgaver

Foreningen har arbeidet med harmonisering av hjemmesidene til tidsskriftet og foreningen. I denne forbindelse skal det tidligere nyhetsbrev, publisert både per epost og på hjemmeside, falle bort. I stedet skal det produseres et nyhetsbrev kun per epost, og bare til medlemmene. Dette arbeidet er blitt en del forsinket, men styret regner med at nyordningen er iverksatt i løpet av våren 2016.

Foreningen har blant annet som oppgave å veilede mediebedrifter med å ta vare på arkivsaker, eventuelt å overlevere dem til arkiv eller annen bevaringsinstitusjon. I den forbindelse er det gjennomført en spørreundersøkelser hos bedriftene om hva som er gjort og hva som er ønsket og behov. Svarprosenten var ikke god i første omgang, så dette kartleggingsarbeidet vil fortsette. Samtidig samarbeidet styret med Riksarkivet om å få fornyet den veiledning som for mange år siden ble utarbeidet til mediebedriftene.

Medlemstall

Ved begynnelsen av 2015 hadde NPF registrert 102 bedrifter, organisasjoner og institusjoner som medlemmer, samt 136 personmedlemmer. Antall bedriftsmedlemmer har vært stabilt de senere år, mens antall personmedlemmer har gått noe ned siden 2012.

I løpet av arbeidsåret har styret hatt en vervekampanje blant mediebedrifter, og dette ga som resultat at 42 nye mediebedrifter meldte seg inn. Deriblant er de fleste tv- og radioselskapene også med.

Styret forberedte på siste styremøte i 2015 en lignende verveaksjon blant personmedlemmer. Her er antallet sunket til 132 medlemmer ved utgangen av arbeidsåret. Dessverre har vi også en rekke medlemmer som står til rest med kontingentinnbetaling, derav noen for flere år.

Regnskapet

Regnskapet for 2015 viser et lite underskudd på 1.390 kroner, som er en resultatbedring på hele 240.000 kroner.

Inntektene var på 366.804 kroner, mot 232.444 i 2014. Økningen i inntekter skyldes to forhold; medlemsverving blant mediebedrifter og en tilskudd fra Norges Forskningsråd til utgivelsen av tidsskriftets temanummer om 1814.

Kostnadene i 2015 var samlet på 369.720 kroner, mot 483.544 kroner i 2014. Nedgangen i kostnader skyldes i hovedsak at kostnadene med oversettelsen av pressehistorien til engelsk kom i 2014.

Hovedparten av kostnadene i 2015 er utgifter til produksjon av tidsskriftet (redaktørlønn, design og produksjon) med vel 188.000 kroner og «fremmede tjenester» på 111.000 kroner, som inneholder kostnader med regnskap, revisjon og tjenester i forbindelse med etablering av ny hjemmeside. Resten av kostnadene i 2015 gjaldt møteutgifter og reiseutgifter i den forbindelse, kontingenter, porto samt noen engangsutgifter i forbindelse med omlegging av hjemmesidene.

Egenkapitalen er redusert med årets underskudd på 1.390 kroner, til 433.317 kroner.

Arbeidsmiljø og ytre miljø

Det er ingen ansatte i foreningen. Foreningen diskriminerer ikke mellom kvinner og menn og har heller ikke spesielle likestillingstiltak. Foreningen forurensrer ikke det ytre miljøet.

Regnskapet er avlagt under forutsetning av fortsatt drift.

Oslo 10.2.2016

Nils Øy
Styreleder

Rune Ottosen
Nestleder

Gudleiv Forr
Styremedlem

Olav Kobbeltveit
Styremedlem

Astrid Gynnild
Styremedlem

Elisabeth Vislie
Styremedlem

Vidar Øverland
Styremedlem

Helge Holbæk-Hanssen
Styresekretær